

Čl. I Všeobecné údaje

1. Identifikačné údaje o konsolidujúcej účtovnej jednotky

Názov konsolidujúcej účtovnej jednotky	Prešovský samosprávny kraj
IČO	37870475
Sídlo konsolidujúcej účtovnej jednotky	Námestie Mieru 2
Dátum založenia, vzniku konsolidujúcej účtovnej jednotky	15.12.2001

Konsolidovaná účtovná závierka konsolidovaného celku Prešovského samosprávneho kraja bola zostavená v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) a v súlade s Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 17. decembra 2008 č. MF/27526/2008 – 31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o metódach a postupoch konsolidácie vo verejnej správe a podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek konsolidovanej účtovnej závierky vo verejnej správe, v znení neskorších predpisov za účtovné obdobie od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024.

Konsolidovaná účtovná závierka obsahuje:

- Konsolidovanú súvahu,
- Konsolidovaný výkaz ziskov a strát,
- Poznámky.

Audit konsolidovanej účtovnej závierky uskutočnila audítorská spoločnosť ACCEPT AUDIT & CONSULTING s.r.o. Správa audítora tvorí prílohu výročnej správy.

Konsolidovaná účtovná závierka je sprístupnená k nahliadnutiu v sídle konsolidujúcej účtovnej jednotky – Prešovského samosprávneho kraja a na verejnom portáli v registri účtovných závierok: <https://www.registeruz.sk/>.

2. Informácie o hlavných predstaviteľov konsolidujúcej účtovnej jednotky

Štatutárny orgán - predseda	PaedDr. Milan Majerský, PhD. zvolený vo voľbách 29. októbra 2022
Podpredsedovia	JUDr. Štefan Bieľak Bc. Jozef Kanuščák, MBA PhDr. Jaroslav Makatúra
Riaditeľ Úradu Prešovského samosprávneho kraja	Mgr. Fabián Novotný
Hlavný kontrolór Prešovského samosprávneho kraja	Ing. Marcel Novotný

3. Informácie o konsolidovanom celku

Identifikačné údaje všetkých účtovných jednotiek konsolidovaného celku Prešovského samosprávneho kraja sú uvedené v tabuľkovej časti (tabuľka č.1 – údaje o KC) poznámok konsolidovanej účtovnej zvierky.

V priebehu roka 2024 došlo k týmto organizačným zmenám v zriadených organizáciách účtovnou jednotkou:

- Zastupiteľstvo PSK dňa 26. júna 2023 schválilo Uznesením č. 165/2023 návrh na **zlúčenie Domova sociálnych služieb v Brezovičke so sídlom Brezovička 62, IČO: 00619493** (rozpočtová organizácia) s **Domovom sociálnych služieb v Legnave so sídlom Legnava 72, IČO: 00619493** (rozpočtová organizácia) ku dňu **1. januára 2024**.
- Zastupiteľstvo PSK dňa 11. decembra 2023 schválilo Uznesením č. 276/2023 vznik **novej rozpočtovej organizácie Centrum podpory PSK, Námestie mieru 5043/2, 080 01 Prešov, IČO: 55966691, k 1. januáru 2024**.
- Zastupiteľstvo PSK dňa 15. apríla 2024 schválilo Uznesením č. 371/2024 návrh na **zlúčenie Centra sociálnych služieb „Slnečný dom“ v Prešove so sídlom Vážecká 3, 080 01 Prešov IČO: 00691968** (rozpočtová organizácia) s **Centrom sociálnych služieb Vita Vitalis so sídlom Volgogradská 5, 080 01 Prešov, IČO: 00691950** (rozpočtová organizácia) ku dňu **1. júla 2024**.
- Zastupiteľstvo PSK dňa 15. apríla 2024 schválilo Uznesením č. 372/2024 návrh na **zriadenie rozpočtovej organizácie s názvom Zariadenie sociálnozdravotných služieb Bijacovce so sídlo Bijacovce č. 1, 053 06 dňom 1. júla 2024**.
- Zastupiteľstvo PSK dňa 20. mája 2024 schválilo Uznesením č. 410/2024 **zrušenie príspevkovej organizácie (zrušenie bez likvidácie) Strednej odbornej školy technickej, Levočská 40, Stará Ľubovňa, IČO: 17050405 k 31. augustu 2024. Dňom 1. septembra 2024** prechádzajú práva a povinnosti na príspevkovú organizáciu **Spojenú školu, Jarmočná 108, Stará Ľubovňa**.

Identifikačné údaje o konsolidovaných účtovných jednotkách – obchodných spoločnostiach

Názov konsolidovanej účtovnej jednotky	Sídlo	IČO	Dátum založenia	Podiel v %
Prešovské zdravotníctvo a. s.	Nemocničná 7, 066 01 Humenné	46758054	28.8.2012	34%
Futbal TATRAN Aréna, s. r. o.	Hlavná 73, 080 01 Prešov	50494970	06.10.2016	49%
IDS Východ, s. r. o.	Turgenevova 36, 040 01 Košice	52681734	08.10.2019	50%

Účtovné jednotky, v ktorých má konsolidujúca účtovná jednotka podiel, ale nespĺňajú podmienky zahrnutia do konsolidovaného celku (v súlade s § 22 zákona o účtovníctve spolu s uvedením dôvodu nezahrnutia do konsolidovanej účtovnej zvierky):

Poznámky konsolidovanej účtovnej zvierky zostavenej k 31.12.2024

Názov účtovnej jednotky	Sídlo	IČO	Dôvod nezahrnutia do KÚZ
Vranovská nemocnica, n. o.	M.R. Štefánika 187/177B 093 27 Vranov nad Topľou	37887068	18% podiel na vlastnom imaní (n. o. sa nekonsoliduje)
Eubovnianska nemocnica, n. o.	Obrancov mieru 3, 064 01 Stará Ľubovňa	37886851	70% podiel na vlastnom imaní (n. o. sa nekonsoliduje)
Nadácia PSK pre podporu rodiny	Námestie Mieru 2, 080 01 Prešov	52283208	100% podiel na vlastnom imaní (n. o. sa nekonsoliduje)

Účtovné jednotky, v ktorých je Prešovský samosprávny kraj spoluzakladateľom, zakladateľom alebo členom

Prešovský samosprávny kraj založil alebo zriadil nasledujúce účtovné jednotky (bez majetkovej účasti PSK):

P.č.	Názov organizácie	Sídlo	Právna forma
1.	Agentúra regionálneho rozvoja PSK	Prešov	záujmové združenie práv. osôb
2.	Energetický klaster Prešovského kraja	Prešov	záujmové združenie práv. osôb
3.	Inovačné partnerské centrum Prešov	Prešov	záujmové združenie práv. osôb
4.	Klaster AT+R	Košice – Juh	záujmové združenie práv. osôb
5.	Krajská organizácia cestovného ruchu PSK „Severovýchod Slovenska“	Prešov	zo zákona č. 91/2010 Z. z., nezisková organizácia
6.	Krajské autistické centrum Prešov	Prešov	nezisková organizácia
7.	Priemyselný park Snina	Snina	záujmové združenie práv. osôb
8.	PRO COMITATU	Spišské Podhradie	nezisková organizácia
9.	Združenie samosprávnych krajov SK 8	Bratislava	záujmové združenie práv. osôb
10.	Regionálne poradenské a informačné centrum	Prešov	záujmové združenie práv. osôb
11.	Špecializované centrum sociálnych služieb	Stropkov	nezisková organizácia

Prešovský samosprávny kraj personálne zastúpenie v dozorných orgánoch týchto účtovných jednotiek:

P.č.	Názov organizácie	Sídlo	Právna forma
1.	Nemocnica A. Leňa Humenné	Humenné	akciová spoločnosť
2.	Nemocnica arm. generála L. Svobodu Svidník	Svidník	akciová spoločnosť
3.	Svet zdravia Akadémia	Svidník	nezisková organizácia
4.	Vranovská nemocnica	Vranov n/Topľou	akciová spoločnosť

Prešovský samosprávny kraj personálne zastúpenie v správnej rade tejto účtovnej jednotky:

1.	Svet zdravia Akadémia	Svidník	nezisková organizácia
----	-----------------------	---------	-----------------------

Výbor pre audit

V súlade s §34 zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov bolo Uznesením č. 31/2023 z 4. zasadnutia Zastupiteľstva PSK zo dňa 13. februára 2023 menované nové zloženie Výboru pre audit PSK: Ing. Juraj Hudáč, Ing. Matúš Polák, Ing. Sylvia Jenčová, PhD. S mandátom na volebné obdobie do konca roka 2026.

Informácie o zamestnancoch konsolidovaného celku

Názov položky	2020	2021	2022	2023	2024
Priemerný počet zamestnancov konsolidovaného počas účtovného obdobia	6282	6408	6261	6398	6298
- z tohto počet vedúcich zamestnancov	175	168	167	173	173

V celkovom počte sú uvedené počty zamestnancov za všetky rozpočtové a príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja, vrátane Úradu Prešovského samosprávneho kraja.

Prešovský samosprávny kraj nedisponuje dostatočnou informáciou o počte vedúcich zamestnancov predovšetkým v organizáciách v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti. Jedná sa o vedúcich na nižšej riadiacej úrovni, ktorí priamo patria pod kompetenciu štatutárov jednotlivých organizácií. Uvedený počet v tabuľke pozostáva z: za úrad PSK 48, riaditelia za oblasť školstva 72, riaditelia za oblasť kultúry 27, riaditelia za oblasť sociálnych služieb 24, riaditeľ Energetickej agentúry 1, riaditeľ za oblasť dopravy 1 a riaditeľ centra podpory 1.

4. Informácie o výsledku hospodárenia z dôvodu predaja majetku medzi účtovnými jednotkami konsolidovaného celku

V priebehu účtovného obdobia roku 2024 sa medzi účtovnými jednotkami konsolidovaného celku Prešovský samosprávny kraj neuskutočnil nákup resp. predaj majetku.

5. Informácia o splnení predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti účtovnej jednotky

Konsolidovaná účtovná závierka za Prešovský samosprávny kraj bola zostavená za predpokladu nepretržitého pokračovania jednotlivých účtovných jednotiek tvoriacich konsolidovaný celok, a to v súlade so zákonom o účtovníctve a nadväzujúcimi predpismi.

6. Informácie o účtovných zásadách a účtovných metódach

Účtovné metódy a všeobecné účtovné zásady boli v konsolidovanom celku konzistentne aplikované.

Spôsob oceňovania jednotlivých zložiek

Dlhodobý nehmotný a dlhodobý hmotný majetok

Dlhodobý majetok obstaraný kúpou sa oceňuje obstarávacou cenou, ktorá zahrňuje cenu obstarania a náklady súvisiace s obstaraním (clo, prepravu, montáž, poisťné a pod.). Súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného a nehmotného majetku nie sú úroky z úverov do doby zaradenia majetku.

Zľava z ceny, ktorú poskytol dodávateľ k majetku sa účtuje ako zníženie nákladov na predaný alebo spotrebovaný majetok.

Hodnota obstarávaného dlhodobého hmotného majetku, ktorý sa používa, sa trvalo zníži o oprávky, ktoré zodpovedajú výške opotrebenia majetku.

O opravných položkách sa účtuje v prípade prechodného zníženia hodnoty majetku ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

Dlhodobý majetok vytvorený vlastnou činnosťou sa oceňuje vlastnými nákladmi. Za vlastné náklady sa považujú všetky priame náklady vynaložené na výrobu alebo inú činnosť a všetky nepriame náklady vzťahujúce sa na výrobu alebo inú činnosť.

Dlhodobý majetok nadobudnutý bezodplatným prevodom pri splynutí, zlúčení, rozdelení alebo pri prevode správy sa oceňuje cenou, v ktorej sa doteraz viedol v účtovníctve. Ak cenu nie je možné zistiť, oceňuje sa reálnou hodnotou. Dlhodobý nehmotný a hmotný majetok obstaraný iným spôsobom (napr. bezodplatne nadobudnutý majetok, delimitovaný, novo zistený majetok pri inventarizácii) sa oceňuje reálnou hodnotou.

Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok odpisovaný sa odpisuje podľa odpisového plánu, ktorý bol zostavený na základe predpokladanej doby jeho používania a predpokladaného priebehu jeho morálneho a fyzického opotrebenia. Účtovná jednotka odpisuje majetok na základe zákona č. 431/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov a účtuje o účtovných odpisoch.

Dlhodobý finančný majetok

Finančné investície, cenné papiere a majetkové účasti sa oceňujú obstarávacou cenou, vrátane nákladov súvisiacich s obstaraním (provízie maklérom, poplatky burze).

Zásoby

Zásoby nakupované sa oceňujú obstarávacou cenou, ktorá zahrňuje cenu obstarania a náklady súvisiace s obstaraním (clo, dovoznú prirážku, prepravu, poistné, provízie, skonto a pod.). Zásoby vytvorené vlastnou činnosťou sa oceňujú vlastnými nákladmi. Za vlastné náklady sa považujú všetky priame náklady vynaložené na výrobu alebo inú činnosť a všetky nepriame náklady vzťahujúce sa na výrobu alebo inú činnosť. Zásoby nadobudnuté bezodplatne sa oceňujú reálnou hodnotou.

Pohľadávky

Pohľadávky pri ich vzniku sa oceňujú menovitou hodnotou. Pohľadávky pri odplatnom nadobudnutí alebo pohľadávky nadobudnuté vkladom do základného imania sa oceňujú obstarávacou cenou, t. j. vrátane nákladov súvisiacich s obstaraním.

Opravná položka sa vytvára napr. k pohľadávkam po splatnosti a nedobytným pohľadávkam, kde existuje riziko nevymožiteľnosti pohľadávok.

Finančné účty

Peňažné prostriedky a ceniny sa oceňujú menovitou hodnotou.

Náklady budúcich období a príjmy budúcich období

Náklady budúcich období a príjmy budúcich období sú vykázané vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.

Rezervy

Rezervy sú záväzky s neurčitým časovým vymedzením alebo výškou a oceňujú sa v očakávanej výške záväzku. V konsolidovanej účtovnej závierke sa tvorili rezervy najmä na nevyfakturované dodávky a služby, súdne spory, zamestnanecké pôžitky a podobne.

Záväzky

Záväzky sa pri ich vzniku oceňujú menovitou hodnotou a pri ich prevzatí sa oceňujú obstarávacou cenou.

Ak sa pri inventarizácii zistí, že suma záväzkov je iná ako ich výška v účtovníctve, uvedú sa záväzky v účtovníctve a v účtovnej závierke v tomto zistenom ocenení.

Výdavky budúcich období a výnosy budúcich období

Výdavky budúcich období a výnosy budúcich období sú vykázané vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.

Cudzia mena

Majetok a záväzky vyjadrené v cudzej mene sa prepočítavajú na slovenskú menu euro referenčným výmenným kurzom určeným a vyhláseným Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska v deň predchádzajúci dňu uskutočnenia účtovného prípadu alebo v iný deň, ak to ustanovuje osobitný predpis, resp. v deň, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

Zásady pre vykazovanie transferov

O nároku na dotácie zo štátneho rozpočtu sa účtuje, ak je takmer isté, že sa splnia všetky podmienky súvisiace s dotáciou a súčasne, že sa dotácia poskytne.

Bežný transfer

- prijatý od cudzích subjektov sa zúčtuje do výnosov vo vecnej a časovej súvislosti s nákladmi.
- prijatý od zriaďovateľa sa zúčtuje do výnosov vo vecnej a časovej súvislosti s výdavkami.
- poskytnutý cudzím subjektom sa zúčtuje do nákladov po splnení podmienok.
- poskytnutý vlastným subjektom sa zúčtuje do nákladov pri poskytnutí transferu.

Kapitálový transfer

- prijatý od cudzích subjektov sa zúčtuje do výnosov vo vecnej a časovej súvislosti s nákladmi (napr. s odpismi, s opravnou položkou, so zostatkovou hodnotou vyradeného dlhodobého majetku).
- prijatý od zriaďovateľa sa zúčtuje do výnosov vo vecnej a časovej súvislosti s nákladmi (napr. s odpismi, s opravnou položkou, so zostatkovou hodnotou vyradeného dlhodobého majetku).
- poskytnutý cudzím subjektom sa zúčtuje do nákladov po splnení podmienok.
- poskytnutý vlastným subjektom sa zúčtuje do nákladov vo vecnej a časovej súvislosti s nákladmi účtovanými v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK.

Výnosy

Tržby za vlastné výkony a tovar neobsahujú daň z pridanej hodnoty. Sú tiež znížené o zľavy a zrážky (rabaty, bonusy, skontá, dobropisy a pod.) bez ohľadu na to, či zákazník mal vopred na zľavu nárok, alebo či ide o dodatočne uznanú zľavu. Tržby sú účtované ku dňu splnenia dodávky alebo služby.

O výnosoch z poplatkov sa účtuje v časovej a vecnej súvislosti s vyrubení poplatkov (ak je účtovná jednotka výbercom poplatkov).

Či. II

Informácie o metódach a postupoch konsolidácie

1. Informácie o použitých metódach konsolidácie

Konsolidovaná účtovná závierka bola spracovaná k 31.12.2024. Základným podkladom k jej spracovaniu bola konsolidovaná Súvaha k 31.12.2024 a konsolidovaný Výkaz ziskov a strát

k 31.12.2024 za všetky organizácie zahrnuté do konsolidovaného celku v rámci kapitoly 107 – Prešovský samosprávny kraj.

Metóda úplnej konsolidácie bola použitá pri dcérskych účtovných jednotkách

Konsolidácia pohľadávok a záväzkov – uvedeným postupom sme vylúčili všetky vzájomné pohľadávky a záväzky medzi účtovnými jednotkami v konsolidovanom celku, hlavne pohľadávky a záväzky z obchodného styku. Vo väčšine prípadov sa výška pohľadávok rovnala výške záväzkov v konsolidačnom celku. Vyskytli sa i prípady nepravých rozdielov, ktoré vznikli chybným zaúčtovaním pohľadávky a záväzkov alebo časovým posunom úhrady záväzku a zúčtovaním pohľadávky. Nepravé rozdiely, ktoré neboli vysporiadané v procese odsúhlasenia, kedy si účtovné jednotky potvrdzovali zostatky vzájomných vzťahov a následne upravili individuálne účtovné závierky sme vykonali úpravy v rámci konsolidačných operácií.

Konsolidácia nákladov, výnosov a transferov – pri konsolidácii sme eliminovali náklady a výnosy medzi jednotlivými účtovnými jednotkami z agregovaných údajov v súčtovom výkaze ziskov a strát. Medzi najdôležitejšie vzájomné transakcie medzi materskou účtovnou jednotkou a dcérskymi účtovnými jednotkami patria transfery a s nimi spojené náklady a výnosy. V súvahe boli eliminované všetky transfery poskytnuté z prostriedkov VÚC a vo výkaze ziskov a strát s nimi spojené náklady a výnosy.

Metóda vlastného imania bola použitá pri pridružených účtovných jednotkách

Metóda vlastného imania – uvedený postup sa uplatnil pri zahrňovaní pridruženej účtovnej jednotky Prešovské zdravotníctvo, a. s. ,Tatran Futbal Aréna, s. r. o. a IDS Východ, s. r. o. do konsolidovanej účtovnej závierky. Prešovský samosprávny kraj má v prvej uvedenej spoločnosti 34% podiel na hlasovacích právach, v druhej uvedenej spoločnosti 49% podiel a v tretej 50%. Pri konsolidácii touto metódou sa do konsolidovanej účtovnej závierky zahrňujú len údaje z individuálnych účtovných závierok hore uvedených účtovných jednotiek a účtovná hodnota podielu PSK na pridružených účtovných jednotkách sa zosúlaďuje s príslušnou časťou jej vlastného imania. Ocenenie podielov v pridružených účtovných jednotkách sme upravili zvýšením resp. znížením tak, aby to vyjadrovalo podiel na vlastnom imaní pridruženej účtovnej jednotky.

Na základe dohody oboch krajov, realizoval konsolidáciu spoločnosti IDS Východ, s.r.o. Košický samosprávny kraj.

2. Goodwill/záporný goodwill

Goodwille v konsolidovanej účtovnej jednotke nevznikol.

3. Konsolidácia medzivýsledku

Konsolidácia medzivýsledku na úrovni Prešovského samosprávneho kraj nebola vykonaná, nakoľko nebol realizovaný žiadny predaj majetku a zásob medzi účtovnými jednotkami konsolidovaného celku.

Čl. III

Informácie o údajoch aktív a pasív

1. Údaje o konsolidovanom celku

Poznámky konsolidovanej účtovnej závierky zostavenej k 31.12.2024

Konsolidovaný celok Prešovský samosprávny kraj zahŕňa 83 rozpočtových organizácií a 43 príspevkových organizácií v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti.

Kategória	Konsolidovaný celok za rok 2024		
	Spolu	RO	PO
Úrad PSK	1	1	0
Doprava	1	1	0
Kultúra	27	6	21
Vzdelávanie	71	50	21
Sociálne zabezpečenie	24	24	0
EA Smart Regiónu PSK	1	0	1
Centrum podpory PSK	1	1	0
SPOLU	126	83	43

2. Prehľad o pohybe dlhodobého majetku

V priebehu roka 2024 neboli realizované organizačné zmeny, ktoré by mali vplyv na pohyb majetku v konsolidovanom celku.

Neobežný majetok konsolidovaného celku vykazuje netto hodnotu **607 705 362,63 €**, z toho:

Úrad PSK k 31. 12. 2024 evidoval neobežný majetok v celkovej netto hodnote **62 626 835,24 €**. Z uvedenej hodnoty boli zaznamenané tieto najvýznamnejšie pohyby:

Dlhodobý nehmotný majetok:

Pohyby na účtoch Dlhodobého nehmotného majetku nastali z titulu zaradenia a vyradenia softvérového vybavenia a z titulu účtovných odpisov. K nárastu došlo na účte 013 z dôvodu zaradenia do majetku - Webové sídlo PSK v sume 9 168,00 € a vyradenia softvéru na VO v sume 5 880,00 €, Aktualizácia plánu mobilnej udržateľnosti PSK v sume 128 856,00 €.

Dlhodobý hmotný majetok:

Účet	Opis významnej položky prírastkov a úbytkov dlhodobého majetku	Prírastok	Úbytok
021	Zaradenie investičnej akcie s názvom Rekonštrukcia mosta, most cez ŽSR v úseku Svit - Štrba	3 183 727,58 €	
021	Zverenie do správy SPŠ Ľudmily Podjavorinskej Prešov v rámci projektu Zlepšenie vzdelávacej infraštruktúry		8 782 851,78 €
021	Kúpa budovy – BWG administratívna budova, LV 4870/15	3 320 000,00 €	
021	Technické zhodnotenie budovy Nám. Mieru 2, Prešov	1 611 690,91 €	
021	Zverenie do správy Krajskému múzeu v Prešove – budova IPC		1 529 941,23 €
022	Zverenie do správy SŠ Jarmočná v Starej Ľubovni v rámci projektu Zlepšenie vzdelávacej infraštruktúry		180 131,64 €
022	Nákup základnej konfigurácie prostredia a služby spojené s migráciou	52 140,00 €	

Poznámky konsolidovanej účtovnej závierky zostavenej k 31.12.2024

023	Zverenie do správy SŠ Jarmočná v Starej Ľubovni v rámci projektu Zlepšenie vzdelávacej infraštruktúry – OV Reault Trafic L2		42 673,00 €
023	Nákup MV Škoda Kodiaq TOP	54 990,00 €	
023	Nákup MV Škoda combi Top Selection	41 400,00 €	
023	Nákup MV Škoda Octavia TOP Selection	32 520,00 €	
023	Nákup MV Škoda Karoq Sportline	40 000,00 €	
031	Zverenie majetku do správy rozpočtovej organizácii Správa a údržba ciest PSK		1 060 473,83 €
031	Bezodplatný prevod pozemkov od Slovenského pozemkového fondu	11 750,40 €	
042	Nedokončená IA: odkanalizovanie a čistenie OV z objektu SOŠ lesnícka v obci Bijacovce	1 000 813,65 €	
042	Nedokončená IA: Rekonštrukcia múzea A.Warhola v Medzilaborciach	10 794 574,87 €	
042	Nedokončená IA: Rekonštrukcia internátu SOŠ lesnícka v Bijacovciach na účel prevádzkovania pobytových soc. sl. a služieb zdravotnej starostlivosti	8 354 551,12 €	

Predaje a kúpy, prevody správy majetku boli uskutočnené v zmysle platných predpisov, v súlade so zákonom č. 446/2001 Z. z. o majetku vyšších územných celkov, v súlade so Zásadami hospodárenia a nakladania s majetkom PSK v platnom znení a schválené Zastupiteľstvom Prešovského samosprávneho kraja.

Rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK evidujú v účtovnej evidencii k 31.12.2024:

Ukazovateľ	Stav k 1.1.2024	Stav k 31.12.2024	Zmena stavu
Dlhodobý nehmotný majetok spolu	103 136 €	89 728 €	-13 408 €
Dlhodobý hmotný majetok spolu	346 248 928 €	433 299 098 €	87 050 170 €
Spolu majetok za RO	346 352 064 €	433 388 826 €	87 036 762 €

V rámci rozpočtových organizácií evidujeme nárast za oblasť DNM aj za DHM. Najvýznamnejšie zmeny nastala z titulu technického zhodnotenia majetku, kúpou majetku alebo obstarania majetku v nadväznosti na prevody majetku medzi zriaďovateľom a organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK.

Ukazovateľ	Stav k 1.1.2024	Stav k 31.12.2024	Zmena stavu
Majetok v správe RO - SÚC PSK			
Dlhodobý nehmotný majetok spolu	94 065 €	80 394 €	-13 671 €
Dlhodobý hmotný majetok spolu	224 933 693 €	297 529 325 €	72 595 632 €
Spolu	225 027 758 €	297 609 720 €	72 581 962 €
Majetok v správe RO – kultúrne služby			
Dlhodobý nehmotný majetok spolu	0 €	2 360 €	2 360 €
Dlhodobý hmotný majetok spolu	12 843 646 €	14 514 217 €	1 670 571 €
Spolu	12 843 646 €	14 516 577€	1 670 931 €
Majetok v správe RO – vzdelávanie			

Poznámky konsolidovanej účtovnej zvierky zostavenej k 31.12.2024

Dlhodobý nehmotný majetok spolu	9 071 €	6 974 €	- 2 097 €
Dlhodobý hmotný majetok spolu	80 615 542 €	93 179 264 €	12 563 722 €
Spolu	80 624 613 €	93 186 238 €	12 561 625 €
Majetok v správe RO – sociálne zabezpečenie			
Dlhodobý nehmotný majetok spolu	0 €	0 €	0 €
Dlhodobý hmotný majetok spolu	27 856 047 €	28 076 292 €	220 245 €
Spolu	27 856 047 €	28 076 292 €	220 245 €

Príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK evidujú v účtovnej evidencii k 31.12.2024:

Ukazovateľ	Stav k 1.1.2024	Stav k 31.12.2024	Zmena stavu
Dlhodobý nehmotný majetok spolu	73 988 €	43 715 €	- 29 188
Dlhodobý hmotný majetok spolu	96 336 244 €	111 436 531 €	15 100 287 €
Spolu majetok za PO	96 410 232 €	111 481 331 €	15 071 099 €

V rámci príspevkových organizácií evidujeme nárast dlhodobého hmotného majetku v oblasti vzdelávania aj kultúrnych služieb. Energetická Agentúra Smart Regiónu PSK nemala ani v roku 2024 žiadny majetok.

Ukazovateľ	Stav k 1.1.2024	Stav k 31.12.2024	Zmena stavu
Majetok v správe PO - kultúrne služby			
Dlhodobý nehmotný majetok spolu	49 127 €	25 358 €	-23 769€
Dlhodobý hmotný majetok spolu	34 880 615 €	41 953 774 €	7 073 159
Spolu	34 929 742 €	41 979 132 €	7 049 390 €
Majetok v správe PO – Vzdelávanie			
Dlhodobý nehmotný majetok spolu	24 861 €	19 442 €	-5 419 €
Dlhodobý hmotný majetok spolu	61 455 629 €	69 482 757 €	8 027 128 €
Spolu	61 480 490 €	69 502 199 €	8 021 709 €
Majetok v správe PO – EA Smart			
Dlhodobý nehmotný majetok spolu	0 €	0 €	0 €
Dlhodobý hmotný majetok spolu	0 €	0 €	0 €
Spolu	0	0 €	0 €

3. Pohľadávky

Po eliminácii vzájomných vzťahov v rámci konsolidovaného celku boli pohľadávky vykázané v celkovom objeme netto hodnota 16 017 664,14 €. V priebehu roka boli k nevymožiteľným pohľadávkam vytvorené opravné položky v hodnote 359 471,62 € a zároveň došlo aj k zníženiu v objeme 35 095,88 € a zrušeniu opravných položiek k pohľadávkam v objeme 49 498,53 € z dôvodu ich vymoženia alebo odpísania v zmysle Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom PSK. Zostatok opravnej položky k pohľadávkam k 31.12.2024 bol vykázaný v objeme 1 138 767,67 €

Úrad PSK: Na účte 318 – Pohľadávky z nedaňových príjmov, došlo oproti predchádzajúcemu účtovnému obdobiu k poklesu o 13 008,84 €. Vystavené faktúry boli uhrádzané pravidelne,

dochádza k splácaniu pohľadávky prevzatej po zrušenej organizácii DSS Spišský Štvrtok a v roku 2024 nedošlo k vzniku pohľadávky po lehote splatnosti dlhšou ako jeden rok.

V porovnaní so stavom na začiatku sledovaného obdobia na účte 378 – Iné Pohľadávky sme zaznamenali nárast pohľadávok o 46 573,73 €. Jedná sa najmä o pohľadávky voči spoločnosti SOFYC Clinic, s.r.o. Vo veci neuhradených pohľadávok prebieha súdne konanie, po zamietnutí žaloby na prvostupňovom súde, bolo podané odvolanie.

Na účte 372 – bežný transfer mimo verejnej správy evidujeme nezúčtované transfery poskytnuté neštátnym subjektom. Išlo predovšetkým o poskytnutie bežných a kapitálových transferov v roku 2024, ktoré v zmysle zmlúv majú prijímatelia zaslať vyúčtovanie na PSK v roku 2025 – z pohľadu významnosti išlo predovšetkým o:

- Nezúčtovaný bežný transfer subjektom poskytujúcim sociálne služby 88 780,83 €,
- Nezúčtovaný bežný transfer súkromným a cirkevným školským zariadeniam 99 136,04 €,
- Nezúčtovaný bežný transfer pre SAD subjekty zabezpečujúce prímestskú prepravu 5 085 102,65 €,
- Nezúčtovaný bežný a kapitálový transfer Futbal Tatran Arénu, s. r. o. Prešov 7 240 986,52 €.

Rozpočtové organizácie: evidujú k 31.12.2024 celkové pohľadávky vo výške 2 996 700 €. K nevymožiteľným pohľadávkam boli rozpočtovými organizáciami vytvorené opravné položky v celkovej výške 1 032 072 €.

Za organizácie v oblasti vzdelávania sú vykazované pohľadávky vo výške 137 520 €, najvyššie pohľadávky po lehote splatnosti sú pri Spojenej škole, Štefánikova 64 v Bardejove 95 302 € a pri Gymnáziu J. Francisci Rimavského v Levoči 28 558 €.

Zariadenia sociálnych služieb evidujú pohľadávky v celkovom objeme 1 354 978 €, z toho po lehote splatnosti 1 288 769 €. Dôvody vzniku pohľadávok:

- Prijímatelia sociálnych služieb sú poberateľmi nízkych mesačných príjmov, ktoré im nepostačujú na plnú úhradu za poskytnuté sociálne služby
- Ochrana príjmu je stanovená zákonom o sociálnych službách - prijímateľovi musí po zaplatení úhrady za celoročnú pobytovú sociálnu službu zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 25 % zo sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu.
- Najvyšší nárast pohľadávok je v zariadeniach, v ktorých sú umiestnené deti celoročnou pobytovou formou, u ktorých je resp. bola nariadená ústavná starostlivosť. Pohľadávky narastajú z dôvodu nezaplatenia úhrady a nesplácania pohľadávok za poskytovanú sociálnu službu zo strany rodičov.
- Časť pohľadávok je uplatnená až v konaniach o dedičstve, ktoré si vyžadujú dlhý časový priestor na ich udobrenie.
- Narastá počet prijímateľov, ktorí sú odkázaní výlučne na sociálne služby v zariadeniach sociálnych služieb. Prevažne v útlkoch prijímatelia ukončia pobyt náhle, svojvoľne opustia zariadenia bez oznámenia a zaplatenia úhrady za sociálne služby, čím vznikajú ďalšie pohľadávky.
- S prijímateľmi sociálnych služieb majú zariadenia uzatvorené dohody o uznaní dlhu a postupnom splácaní pohľadávok. Pohľadávky sú splácané postupnými čiastočnými úhradami. Zariadenia pri vymáhaní pohľadávok komunikujú s príbuznými, zasielajú upomienky, výzvy.

SÚC PSK eviduje pohľadávky po lehote splatnosti v objeme 39 299 €. K celkovým pohľadávkam za SÚC PSK boli vytvorené opravné položky vo výške 39 299 €.

Za oblasť kultúry sú evidované pohľadávky po lehote splatnosti 2 611 €.

Príspevkové organizácie: k 31.12.2024 vykazujú pohľadávky v celkovej hodnote 329 372 €. Oproti roku 2023 došlo k ich poklesu o 166 424 €. Za školy a školské zariadenia evidujeme celkové pohľadávky v objeme 256 316 €. Za školské organizácie sú vykazované pohľadávky prevažne za odborný výcvik žiakov, ubytovanie a za prenájom.

Kultúrne zariadenia evidujú objem pohľadávok v hodnote 71 871 €. Za kultúrne zariadenia sú vykazované pohľadávky po lehote splatnosti 15 316 € za neuhradené nájmy, prevádzkové náklady a neuhradené archeologické výskumy.

Pohľadávky sú vymáhané v prvom rade mimosúdnou cestou, upomienkami s určenou dobou splatnosti a po vyčerpaní týchto možností sa pristupuje k vymáhaniu súdnou cestou a exekúciám.

Finančné účty

Konsolidovaný celok Prešovský samosprávny kraj vykázal k 31. 12. 2024 v aktívach finančné účty v celkovom objeme 54 251 814,90 €.

z toho:

účet	211	Pokladnica	2 322,93 €
účet	213	Ceniny	18 819,61 €
účet	221	Bankové účty	54 230 672,36 €

4. Príjmy a výdavky

Rozpočet PSK a jeho čerpanie k 31.12.2024:

Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet 2024	Skutočnosť k 31.12.2024	% plnenia k UR 2024
Príjmy	275 103 000 €	298 825 038 €	303 581 417 €	101,59%
Bežné príjmy (BP)	275 003 000 €	288 427 077 €	289 877 111 €	100,50%
Kapitálové príjmy (KP)	100 000 €	10 397 961 €	13 704 306 €	131,80%
Výdavky	270 201 616 €	379 359 110 €	348 290 202 €	91,81%
Bežné výdavky (BV)	251 401 616 €	269 027 311 €	263 792 069 €	98,05%
Kapitálové výdavky (KV)	18 800 000 €	110 331 799 €	84 498 133 €	76,59%
Príjmy - výdavky	4 901 384 €	-80 534 072 €	-44 708 785 €	55,52%
BP – BV	23 601 384 €	19 399 766 €	26 085 042 €	134,46%
KP – KV	-18 700 000 €	-99 933 838 €	-70 793 827 €	70,84%
Fin. operácie	-4 901 384 €	80 534 072 €	58 882 258 €	73,11%
FO - príjmové	0 €	90 537 215 €	69 113 460 €	76,34%
FO - výdavkové	4 901 384 €	10 003 143 €	10 231 202 €	102,28%
Rozdiel P-V + FO	0 €	0 €	14 173 473 €	-

Bežný schválený rozpočet na rok 2024 bol zostavený ako prebytkový v objeme 23 601 384 €, pričom tento prebytok bol v objeme 18 700 000 € použitý na krytie schodku kapitálového rozpočtu a v objeme 4 901 384 € na krytie finančných operácií výdavkových.

Rozpočet kapitálových výdavkov bol zostavený ako schodkový v objeme – 18 700 000 €. Tento schodok bol krytý prebytkom bežného rozpočtu.

Bežný upravený rozpočet PSK bol k 31. 12. 2024 prebytkový v objeme 19 399 766 €. Celkové výdavky bežného rozpočtu 269 027 311 € boli kryté príjmovými finančnými operáciami 3 106 629 €. Jedná sa o prostriedky minulých rokov poskytnuté zo ŠR a EÚ 1 467 322 € a samostatné rozpočtové prostriedky a finančné prostriedky v zmysle §17 a 22 zákona 523/2004 Z. z. 1 639 307 €. Po odpočítaní prostriedkov minulých rokov je prebytok bežného rozpočtu 22 506 395 €, z ktorého 4 901 401 € bolo použitých v rámci výdavkových finančných operácií na splátky istín a na kurzové rozdiely a objem 17 604 994 € vykryva schodok kapitálového rozpočtu v súlade s § 10 ods. 7 zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene s doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

Kapitálový rozpočet k 31. 12. 2024 je schodkový v objeme – 99 933 838 €. Celkové výdavky kapitálového rozpočtu 110 331 799 € boli kryté kapitálovými príjmami v objeme 5 296 219 €, prebytkom bežného rozpočtu v objeme 17 604 994 € a príjmovými finančnými operáciami v objeme 87 430 586 €, z toho prostriedky minulých rokov poskytnuté zo ŠR a EÚ 1 401 909 €, samostatné rozpočtové prostriedky a finančné prostriedky v zmysle §17 a 22 zákona 523/2004 Z. z. 81 985 €, prevody prostriedkov z RF v objeme 32 180 657 €, fond nevyčerpaných dotácií 8 456 644 €, nedočerpané úverové zdroje a návratná finančná výpomoc z predchádzajúcich rokov 22 855 165 €, úverové zdroje z EIB 2 000 000 €, úverové zdroje z UniCredit Bank 10 000 000 €, z VUB 9 723 337 € a z Enviromentálneho fondu 730 889 €. Kapitálové príjmy v objeme 296 767 € boli použité na splátku istiny úveru EIB.

Rozpočet finančných operácií bol k 31.12.2024 prebytkový v objeme 80 534 072 €. Finančné operácie výdavkové boli rozpočtované v objeme 10 003 143 €, pričom ich krytie bolo zabezpečené z bežných príjmov 4 901 401 € a z kapitálových príjmov 5 101 742 €.

Transfery

V rámci zúčtovacích vzťahov medzi subjektami verejnej správy konsolidovaný celok vykázal v pasívach na účte 357 – ostatné zúčtovanie rozpočtu obce a VÚC hodnotu 2 877 959,98 €, na účte 359 – zúčtovanie transferov medzi subjektami verejnej správy 132 773,15 € ako saldo záväzkov zúčtovacích vzťahov medzi subjektmi verejnej správy. Na účte 355 – zúčtovanie transferov rozpočtu obce a VÚC v objeme 414 966 197,55 € na strane aktív a pasív.

5. Časové rozlíšenie aktív

Na účte 381 – Náklady budúcich období boli zobrazené náklady v rámci súhrnného celku na nájomné, predplatné, poistné vybrané vopred, nájomné reklamných plôch, vysielacieho času voči externým jednotkám v hodnote 490 312,20 €.

Na účte 385– Príjmy budúcich období boli účtované ostatné príjmy v sume 3 894,01 (prijaté vopred nájomné, časové rozlíšenie úrokov z termínovaných vkladov a ostatné príjmy).

6. Vlastné imanie

Predmetom jednotlivých položiek vlastného imania sú účtovné prípady vyplývajúce z vysporiadaní hospodárskych výsledkov účtovných jednotiek v konsolidačnom celku.

Majetkový podiel PSK v pridružených účtovných jednotkách a ostatných jednotkách

a) Prešovské zdravotníctvo

Hodnota vloženého majetku v **Prešovskom zdravotníctve a. s.** k 31.12.2024 sa oproti predchádzajúcemu obdobiu nemenila. Hodnota 34 750 740,72 €, znížená o oceňovací rozdiel z kapitálových účastí 4 816 746,84 €, čo predstavuje čiastku 29 933 993,88 €. Vykázanou opravnou položkou v hodnote 20 918 160,36 €, ktorá sa oproti roku 2019 nezmenila, sa znížila hodnota vloženého majetku k 31.12.2024 na 9 015 833,52 €. Opravné položky boli vytvorené na základe zásady opatrnosti, porovnaním s percentuálnym podielom na predpokladanej výške vlastného imania a v súlade so smernicou.

V predbežných výkazoch účtovná jednotka vykázala vlastné imanie v hodnote 27 437 705 € a stratu vo výške – 41 195 €. 34 % podiel na vlastnom imaní v uvedenej spoločnosti predstavuje 9 328 819,70 €.

b) **Futbal Tatran Aréna**

Na účte 062 – podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti s podstatným vplyvom sa vykazuje aj vklad do základného imania spoločnosti **Futbal TATRAN ARÉNA, s. r. o.** založenej spolu s mestom Prešov na základe Uzn. č. 376/2016 z 19. zasadnutia Zastupiteľstva PSK z 20. 6. 2016. Majetková účasť Prešovského samosprávneho kraja v obchodnej spoločnosti bola určená vo výške 49% vo forme peňažného vkladu vo výške 3 234,00 € spolu s mestom Prešov, ktorého majetková účasť v obchodnej spoločnosti 51% vo forme peňažného vkladu vo výške 3 366,00 €. Dodatkom č. 4 k Spoločnej zmluve o založení spoločnosti sa základné imanie, vklady spoločníkov mení nasledovne: Základné imanie spoločnosti je 206 600 €, ktoré je tvorené peňažnými vkladmi spoločníkov do základného imania, Mesto Prešov – peňažný vklad vo výške 105 366 € a PSK peňažný kraj vo výške 101 234 €. Vzhľadom k uvedenej skutočnosti dňa 31.12.2021 v objeme 98 000 € PSK uskutočnilo vklad do ZI.

Vo výkazoch účtovná jednotka vykázala vlastné imanie v hodnote 251 011 €, strata vo výške -1400 € a 49 % podiel na vlastnom imaní v uvedenej spoločnosti predstavuje 122 995,39 €.

c) **IDS Východ, s.r.o.**

Na 15. zasadnutí Zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja zo dňa 26. augusta 2019 v Prešove bolo schválené založenie spoločnosti **IDS Východ, s. r. o.**, nezávislého organizátora integrovaného dopravného systému Košického a Prešovského kraja. Majetková účasť Prešovského samosprávneho kraja bola určená na 50%, vo forme peňažného vkladu vo výške 50 000,00 €. Na základe dohody oboch krajov, realizoval konsolidáciu spoločnosti IDS Východ, s.r.o. Košický samosprávny kraj.

Vo výkazoch účtovná jednotka vykázala vlastné imanie v hodnote 243 599 €, zisk vo výške 760 € a 50% podiel na vlastnom imaní predstavuje 121 799,50 €.

d) **Komentár pre ostatné jednotky**

Hodnota vkladu Vranovskej a Ľubovnianskej nemocnice sa oproti predchádzajúcemu obdobiu nezmenila -predstavuje ocenenie v objeme 505 759,14 €. Vytvorenou opravnou položkou k vkladu do Vranovskej nemocnice v hodnote 464 714,86 €, sa znížila hodnota vloženého majetku do uvedených spoločností na 41 044,28 €. Opravné položky boli vytvorené na základe zásady opatrnosti a v súlade so smernicou.

Na základe usmernenia MF SR, sa vklady do neziskových organizácií účtujú priamo do nákladov, z uvedeného došlo v roku 2020 k preúčtovaniu hore uvedených vkladov do

neziskových organizácií v celkovom objeme 505 759,14 € z účtu 063 do podsúvahy. Taktiež aj vykázaná opravná položka v objeme 41 044,28 € bola preúčtovaná z účtu 096 do podsúvahy. Uvedený spôsob účtovná jednotka zvolila z titulu preukázateľnosti v účtovníctve. Uvedené hodnoty sa k 31.12.2024 vykazujú v účtovnej jednotke na podsúvahe.

Zároveň na základe hore uvedeného došlo v roku 2020 k preúčtovaniu aj vkladov do n .o. Nadácia pre podporu rodiny PSK v objeme 6 638,00 €. Uvedený spôsob účtovná jednotka zvolila z titulu preukázateľnosti v účtovníctve. Uvedené hodnoty sa k 31.12.2024 vykazujú v účtovnej jednotke na podsúvahe.

7. Rezervy

V rámci konsolidovaného celku boli tvorené rezervy najmä na zamestnanecké pôžitky, na prebiehajúce a hroziace súdne spory, na nevyfakturované dodávky a služby a na náklady na zostavenie, overenie, zverejnenie účtovnej závierky a výročnej správy.

Najvyšší a najvýznamnejší podiel bol evidovaný na prebiehajúce a hroziace súdne spory a na zamestnanecké pôžitky v účtovnej jednotke Prešovský samosprávny kraj a to:

Úrad Prešovského samosprávneho kraja k 1.1.2024 vykazoval stav celkových rezerv v objeme 2 313 348,71 €, z toho rezervy dlhodobé 2 179 153,11 €. a rezervy krátkodobé 134 195,60 €.

Krátkodobé rezervy:

V krátkodobej časti rezerv k 31. 12.2024 v objeme 64 414,00 € boli premietnuté pohyby:

- na zamestnanecké pôžitky 43 654,00 €: použitie rezervy na finančné plnenie na odchodné v objeme 42 136,00 €, a tvorba rezervy na rok 2025 v objeme 43 654,00 €.
- k 31. 12. 2024 bola vytvorená aj rezerva na náklady na zostavenie, overenie, zverejnenie účtovnej závierky a výročnej správy - audit v objeme 20 760,00 €,
- a na súdne spory v objeme 71 299,60 €: zúčtovanie krátkodobej časti v objeme 6 000,00 €, presun z krátkodobej časti do dlhodobej časti bolo v objeme -77 299,60 €.

Dlhodobé rezervy:

V dlhodobej časti rezerv k 31. 12.2024 v objeme 2 217 670,71 € boli premietnuté pohyby:

- Rezerva na zamestnanecké pôžitky 7 522,00 €: použitie bolo v objeme 7 522,00 €. K 31.12.2024 účtovná jednotka vykázala 0,00 €
- Rezervy na hroziace súdne spory 2 171 631,11 €: v priebehu roka došlo k zúčtovaniu rezervy v objeme 31 260,00 €, a k presunu z krátkodobej časti do dlhodobej v objeme 77 299,60 €.

K 31.12.2024 bol stav celkových rezerv v objeme 2 282 084,71 €, z toho rezervy dlhodobé 2 217 670,71 €. a rezervy krátkodobé 64 414,00 €.

K 31.12.2023 bol stav celkových rezerv v objeme 2 313 348,71 €, z toho rezervy dlhodobé 2 179 153,11 €. a rezervy krátkodobé 134 195,60 €.

8. Krátkodobé a dlhodobé záväzky

V rámci konsolidovaného celku boli záväzky vykázané v celkovom objeme 454 358 537,52 €, z tohto objemu tvorili rezervy v objeme 2 894 195,85 €, zúčtovanie transferov medzi subjektami verejnej správy 420 467 240,06 €, dlhodobé záväzky v objeme 4 454 196,76 € a krátkodobé záväzky v objeme 26 542 904,85 €.

Najvýznamnejší podiel na záväzkoch tvorila účtovná jednotka Prešovský samosprávny kraj, ktorý 31.12.2024 boli významné záväzky vykázané v celkovej hodnote 10 781 963,41 €, z tohto:

- Dlhodobé záväzky činili 3 837 970,50 €, z tohto:
 - sociálny fond – 23 449,37 €,
 - zábezpeky – 1 079 327,43 €
 - záväzky z obchodného styku (dohodnutý splátkový kalendár bez úročenia) – 1 991 549,70 €,
 - zádržné – 12 756,00 €
 - a prijatý úver od Enviromentálneho fondu na projekt „Odkanalizovanie a ČOV z objektu SOŠ Lesnícka vrátane pripravovaného zariadenia sociálnych služieb v obci Bijacovce“ – 730 888,00 €.
- Krátkodobé záväzky činili 6 943 992,91 €, z toho najvýznamnejšie:
 - dodávatelia - 2 269 370,87 €,
 - záväzky z obchodného styku (dohodnutý splátkový kalendár bez úročenia) – 3 000 000,00 €,
 - zábezpeky – 9 232,34 €,
 - záväzky voči zamestnancom – 730 512,70 €,
 - záväzky voči orgánom sociálneho a zdravotného poistenia a finančnej správy – 500 932,09 €.

Účtovná jednotka k 31. 12. 2024 nevykázala žiadne záväzky po lehote splatnosti.

Prehľad o záväzkoch rozpočtových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK

Ukazovateľ	Stav k 1.1.2024	Stav k 31.12.2024	Zmena stavu
	Záväzky RO		
Krátkodobé záväzky	13 271 164 €	14 207 767 €	936 603 €
Dlhodobé záväzky	433 844 €	370 696 €	-63 148 €
Rezervy	275 823 €	232 992 €	-42 831 €
SPOLU	13 980 831 €	14 811 456 €	830 624 €
Záväzky RO - Vzdelávanie			
Krátkodobé záväzky	7 084 909 €	7 420 778 €	335 869 €
Dlhodobé záväzky	177 534 €	194 039 €	16 505 €
Rezervy	138 832 €	89 479 €	-49 353 €
SPOLU	7 401 275 €	7 704 296 €	303 021 €
Záväzky RO - Sociálne zabezpečenie			
Krátkodobé záväzky	2 818 773 €	3 718 092 €	899 319 €
Dlhodobé záväzky	71 547 €	73 422 €	1 875 €
Rezervy	123 632 €	124 135 €	503 €

Poznámky konsolidovanej účtovnej zvierky zostavenej k 31.12.2024

Ukazovateľ	Stav k 1.1.2024	Stav k 31.12.2024	Zmena stavu
	Závazky RO		
SPOLU	3 013 952 €	3 915 649 €	901 697 €
Závazky RO - SÚC PSK			
Krátkodobé záväzky	3 100 818 €	2 738 514 €	-362 304 €
Dlhodobé záväzky	177 708 €	94 913 €	-82 795 €
Rezervy	0 €	0 €	0 €
SPOLU	3 278 526 €	2 833 427 €	-445 099 €
Závazky RO - Kultúrne služby			
Krátkodobé záväzky	266 664 €	312 433 €	45 769 €
Dlhodobé záväzky	7 055 €	7 843 €	788 €
Rezervy	13 359 €	19 378 €	6 019 €
SPOLU	287 078 €	339 655 €	52 577 €
Závazky RO – Centrum podpory PSK			
Krátkodobé záväzky	0 €	17 950 €	17 950 €
Dlhodobé záväzky	0 €	479 €	479 €
Rezervy	0 €	0 €	0 €
SPOLU	0 €	18 429 €	18 429 €

Prehľad o záväzkoch príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK

Ukazovateľ	Stav k 1.1.2024	Stav k 31.12.2024	Zmena stavu
	Závazky PO		
Krátkodobé záväzky	4 642 546 €	5 391 144 €	748 599 €
Dlhodobé záväzky	237 868 €	245 531 €	7 663 €
Rezervy	284 073 €	379 089 €	95 016 €
SPOLU	5 164 487 €	6 015 764 €	851 277 €
Závazky PO - Vzdelávanie			
Krátkodobé záväzky	3 565 919 €	4 016 533 €	450 615 €
Dlhodobé záväzky	111 193 €	118 613 €	7 420 €
Rezervy	75 421 €	180 096 €	104 675 €
SPOLU	3 752 533 €	4 315 242 €	562 710 €
Závazky PO - Kultúrne služby			
Krátkodobé záväzky	1 067 160 €	1 358 968 €	291 808 €
Dlhodobé záväzky	126 501 €	126 476 €	-25 €
Rezervy	208 652 €	198 993 €	-9 659 €
SPOLU	1 402 313 €	1 684 437 €	282 124 €
Závazky PO - EA Smart Regiónu PSK			
Krátkodobé záväzky	9 467 €	15 643 €	6 176 €
Dlhodobé záväzky	174 €	442 €	268 €
Rezervy	0 €	0 €	0 €
SPOLU	9 641 €	16 085 €	6 444 €

Príspevkové organizácie k 31. 12. 2024 záväzky po lehote splatnosti nevykazujú.

9. Bankové úvery a návratné finančné výpomoci

a) Bankové úvery

Celkové bankové úvery a výpomoci boli k 31.12.2024 vykazované v hodnote 123 792 541,92 €, z toho na účte 461 Bankové úvery 87 892 541,92 € a to z Európskej investičnej banky v objeme 75 110 900,53 €, zo Všeobecnej úverovej banky objeme 9 723 334,53 € a z UniCredit Bank v objeme 3 058 306,86 €.

Z Európskej investičnej banky boli prijaté tri úvery, a to úver s dobou splatnosti do roku 2038 s nesplatenou istinou 21 692 130,01 €, druhý úver s dobou splatnosti do roku 2043 s nesplatenou istinou 23 418 770,52 € a tretí úver s dobou splatnosti do roku 2048 s výškou nesplatennej istiny 30 000 000,00 €.

Zo Všeobecnej úverovej banky, a. s. bol v roku 2024 prijatý úver na financovanie investičných akcií. Celková výška nesplatennej istiny ku 31.12.2024 bola 9 723 334,53 €. Z toho časť v objeme 5 413 783,97 € sa nezapočítava do dlhu samosprávneho kraja, keďže tento objem finančných prostriedkov bol poskytnutý na predfinancovanie projektov financovaných zo štrukturálnych fondov EÚ.

Z UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., pobočka zahraničnej banky bol prijatý úver na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie. K 1.1.2024 sme vykazovali zostatok nesplatennej istiny v objeme 5 101 741,00 €, ktorá bola z refundovaných finančných prostriedkov splatená v plnej výške. V roku 2024 došlo k načerpaniu ďalšieho úveru v objeme 1 470 664,00 € a zároveň došlo k postúpeniu pohľadávky na bankovú inštitúciu v objeme 1 587 642,86 € spoločnosťou Swietelsky – Slovakia, s.r.o., Bratislava. Celková výška nesplatennej istiny je k 31.12.2024 v objeme 3 058 306,86 €.

b) Prijaté návratné finančné výpomoci

K 1.1.2024 účtovná jednotka vykázala v objeme 38 400 000,00 € a to z prijatej návratnej finančnej výpomoci z MF SR na rekonštrukciu ciest II. a III. triedy v pôsobnosti PSK v objeme 7 200 000,00 €. V priebehu roka 2024 došlo zo strany MF SR k odpusteniu jej časti v objeme 2 500 000,00 €. V rámci návratných finančných výpomocí je vykazovaný aj úver od Slovak Investment Holding, a. s. v objeme 30 000 000,00 € na zabezpečenie realizácie mostného a cestného programu. Ku koncu sledovaného obdobia je stav NFV 35 900 000,00 €, z toho NFV na rekonštrukciu ciest II. a III. triedy v pôsobnosti PSK v objeme 5 900 000,00 € a NFV od SIH v objeme 30 000 000,00 €.

c) popis zabezpečenia dlhodobého bankového úveru alebo krátkodobého bankového úveru

V zmysle zmluvy s Európskou investičnou bankou a Prešovským samosprávnym krajom nie je určené zabezpečenie úveru. Záväzky a záruky dlžníka vyplývajúce s čl. VI. uvedenej zmluvy je povinnosť dlžníka nenakladať s akoukoľvek časťou svojho majetku, ktorý je súčasťou projektu, dlžník je povinný udržiavať zdravú finančnú situáciu, dodržiavať právne predpisy, zabezpečiť vedenie účtovných kníh a účtovných záznamov a každý rok predložiť banke Správu o faktických poznámkach, záverečný účet samosprávneho kraja a finančné výkazy z účtovníctva.

Čl. IV

Informácie o nákladoch a výnosoch

1. Náklady konsolidovaného celku

Pri konsolidácii sme eliminovali náklady medzi jednotlivými účtovnými jednotkami z agregovaných údajov v súčtovom výkaze ziskov a strát. Medzi najdôležitejšie patrili eliminácie na účte 518 – ostatné služby v objeme 207 695,26 €, na účte 513 – náklady na reprezentáciu 58 356,02 €, na účte 527 – zákonné sociálne náklady 53 752,47 € a na účte 512 – cestovné 38 873,00 €.

V rámci nákladov a výnosov na transfery z rozpočtu obce alebo z rozpočtu VUC do RO a PO zriadených obcou alebo VÚC za vykazovaný konsolidovaný celok došlo na strane nákladov 109 665 913,72 a výnosov v hodnote 89 908 766,64 €.

Najvýznamnejšou položkou v rámci nákladov na služby tvoria:

- telekomunikačné služby,
- strážna služba,
- nájomné budov, objektov alebo iných častí,
- administratívne, režijné náklady,
- štúdie, expertízy, posudky,
- odmeny poslancov a členov komisií,
- iné služby (členské príspevky).

2. Náklady voči audítorovi alebo audítorskej spoločnosti

V roku 2024 výkon auditu zabezpečovala audítorská spoločnosť ACCEPT AUDIT & CONSULTING s.r.o., Baštová 38, Prešov. Náklady voči uvedenej audítorskej spoločnosti boli vykázané v celkovej hodnote 17 928 € (v tom náklady na overenie účtovných závierok a náklady na súvisiace audítorské služby).

Za konsolidovaný celok boli vykázané náklady na neaudítorské služby v objeme 121 789,20 €.

3. Výnosy konsolidovaného celku

Najväčší podiel na výnosoch konsolidovaného celku mala materská účtovná jednotka z daňových príjmov, ktoré boli tvorené výlučne podielom na dani z príjmov fyzických osôb. Tieto príjmy boli v súlade s ustanovením § 6 ods. 1 písm. a) a f) zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v platnom znení zaradené medzi vlastné príjmy samosprávneho kraja v celkovom objeme 161 069 464,57 €. Ďalšou významnou položkou patrili aj výnosy z transferov, ktoré pozostávali z dotácií zo ŠR poskytovaných v rámci kapitoly MŠVVaŠ SR na finančné zabezpečenie prenesených kompetencií v oblasti vzdelávania, dotácie z fondov EÚ a zo zahraničia v rámci projektov a grantov a dotácie na jednotlivé programy príslušných rozpočtových kapitol ŠR.

V konsolidovanom celku za rok 2024 došlo k eliminácii výnosov vzájomne len medzi partnermi. Najvyššia eliminácia bola na účte 602 – tržby z predaja služieb v objeme 247 813,20 € a na účte 648 – ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti v objeme 144 171,35 €. V tejto položke sú evidované výnosy z prenájmu, z poisťného plnenia, náhrad za škodu, z dobropisov, ostatných výnosov a refundácií

nákladov minulého účtovného obdobia z projektov financovaných v roku 2023, ktoré následne boli odvedené ako náklady z odvodu príjmov do výnosov PSK.

4. Iné aktíva

opis a hodnota iných aktív, ktorými sa rozumie možný majetok, ktorý vznikol v dôsledku minulých udalostí a ktorého existencia alebo vlastníctvo závisí od toho, či nastane alebo nenastane jedna alebo viac neistých udalostí v budúcnosti, ktorých vznik nezávisí od účtovnej jednotky - tabuľka č.10.

K 31.12.2024 Prešovský samosprávny kraj na základe predložených dokladov z právneho oddelenia evidoval aktívne súdne spory voči Ing. Miroslava Kasaničová – ATELIÉR MK v sume 7 546,70 € s príslušenstvom, Cesty nádeje, o. z. Andraščíková 620/3, 085 01 Bardejov za porušenie VZN 18/2010 v platnom znení na základe výkonu kontroly oddelením vnútornej kontroly Ú PSK - správa o výsledku kontroly č. 1/2021 v objeme 10 967,85 € a 5 036,23 € voči SOFYC – Clinic, s.r.o z titulu neuhradenia služieb spojených s nájmom nebytových priestorov – ide o spotrebu plynu pri vykurovaní – konanie je na okresnom súde. Aktívny súdny spor aj voči osobe p. M. Didíkovi – neoprávnené použitie dotácie z rozpočtu PSK v objeme 5 000,00 €.

Zároveň k 31.12.2024 boli v prospech Prešovskému samosprávnemu kraju boli vystavené bankové záruky na:

- Banková záruka č. **009020345030 VÚB Banka** zo dňa 09.09.2024 **Chemkostav, a.s.** na realizáciu zákazky **„Rekonštrukcia internátu SOŠ lesníckej v Bijacovciach na účel prevádzkovania pobytových sociálnych služieb a služieb zdravotnej starostlivosti“** v objeme **334 158,62 €**
- Banková záruka č. **009020325846 VÚB Banka** zo dňa 10.01.2024 spoločnosti **BETPRES,s.r.o.** na realizáciu zákazky **„Zlepšenie vzdelávacej infraštruktúry v Spojenej škole L. Podjavorinskej 22, Prešov“** v objeme **347 497,14 €**
- Banková záruka č. **2350010029 KB Komerční banka, a.s.** zo dňa 06.02.2023 spoločnosti **Metrostav Slovakia, a.s.** na realizáciu stavby **„Zlepšenie vzdelávacej infraštruktúry v Spojenej škole, Jarmočná 108, Stará Ľubovňa – EP Lomnička 150“** v objeme **125 027,03 €**
- Banková záruka č. **03343-02 0071468 – UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s.** zo dňa 27.4.2023 spoločnosti **GMT projekt, s.r.o. a Swietelsky-Slovakia spol s.r.o.**, na realizáciu kontraktu **„Rekonštrukcia Múzea moderného umenia Andyho Warhola v Medzilaborciach“** v objeme **247 837,92 €**
- Banková záruka č. **03343-02 0071468 – Dodatok č.01 UniCredit Bank, GMT projekt, s.r.o.**, zo dňa 07.02.2024 navýšenie sumy na **267 507,42 €**
- Banková záruka č. **03343-02 0071468 – Dodatok č.02 UniCredit Bank, GMT projekt, s.r.o.**, zo dňa 24.01.2025 navýšenie sumy na **270 822,66 €**
- Banková záruka č. **2302300040 Oberbank AG** zo dňa 20.4.2023 spoločnosti **Swietelsky-Slovakia, spol. s.r.o.**, na realizáciu stavby **„Rekonštrukcia Múzea moderného umenia Andyho Warhola v Medzilaborciach“** v objeme **257 954,00 €**
- Banková záruka č. **2302300040 Dodatok č. 1 Oberbank AG** zo dňa 18.12.2023 **Swietelsky-Slovakia, spol. s.r.o.**, – navýšenie sumy na **262 084,66 €**
- Banková záruka č. **2302300040 Dodatok č. 2 Oberbank AG** zo dňa 24.01.2025 **Swietelsky-Slovakia, spol. s.r.o.**, - navýšenie sumy **271 141,35 €**
- Banková záruka č. **009020212441 VÚB Banka, a.s.**, zo dňa 19.09.2018 spoločnosti **BETPRES s.r.o.**, na realizáciu stavby **„Zníženie energetickej náročnosti objektu – SOŠ technická Humenné“** v objeme **101 974,74 €**.

5. Iné pasíva

opis a hodnota iných pasív, vyplývajúcich zo súdnych rozhodnutí, z poskytnutých záruk, zo všeobecne záväzných právnych predpisov, z ručenia podľa jednotlivých druhov ručenia, takýmito inými pasívami sú:

1. **možná povinnosť**, ktorá vznikla ako dôsledok minulej udalosti a ktorej existencia závisí od toho, či nastane alebo nenastane jedna alebo viac neistých udalostí v budúcnosti, ktorých vznik nezávisí od účtovnej jednotky, alebo
2. **povinnosť**, ktorá vznikla ako dôsledok minulej udalosti, ale ktorá sa nevykazuje v súvahe, pretože nie je pravdepodobné, že na splnenie tejto povinnosti bude potrebný úbytok ekonomických úžitkov, alebo výška tejto povinnosti sa nedá spoľahlivo oceniť - tabuľka č.23.

Pre túto časť konsolidovaný celok Prešovský samosprávny kraj za rok 2024 vykázal hodnotu iných pasív v objeme 1 882 294,98 €.

Zoznam **nehnutel'nych kultúrnych pamiatok** v správe alebo vo vlastníctve účtovnej jednotky - tabuľka č. 24 **konsolidovaných poznámok**.

6. Predpokladaný vývoj

Prešovský samosprávny kraj za sledované obdobie roka 2024 zabezpečoval výkon samosprávnych funkcií v súlade s platnou legislatívou, plnil základné povinnosti spojené so samostatným hospodárením a nakladaním s majetkom samosprávneho kraja, vlastnými príjmami, dotáciami zo štátneho rozpočtu a fondov EÚ, zabezpečoval výkon a financovanie prenesených a originálnych kompetencií v zmysle platnej legislatívy.

Prešovský samosprávny kraj v súlade s ustanovením § 16 ods. 3 zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov predložil účtovnú závierku PSK za rok 2024 na overenie nezávislým audítorom. Zodpovednosťou audítora bolo získať primerané uistenie, že účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, vrátane názoru.

Podľa názoru audítorov účtovná závierka PSK za rok 2024 poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie PSK k 31. decembru 2024 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Na základe overenia dodržiavania povinností podľa požiadaviek zákona o rozpočtových pravidlách, platných v SR pre územnú samosprávu v znení neskorších predpisov, audit konštatoval, že PSK konal v súlade s požiadavkami zákona o rozpočtových pravidlách.

Cieľom Prešovského samosprávneho kraja v roku 2025 bude aj naďalej predovšetkým vyrovnané hospodárenie, znižovanie dlhu, zefektívnenie výkonu verejnej správy a s tým spojené zvýšenie hospodárnosti. Prešovský samosprávny kraj i v budúcnosti plánuje využívať čerpanie eurofondov a grantov.

Čl. V

**Skutočnosti, ktoré nastali po dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka,
do dňa jej zostavenia**

Zastupiteľstvo PSK Uznesením č. 501/2024 z 16. zasadnutia zo dňa 14. októbra 2024 schválilo:

- Prijatie úveru na základe aukcie od Slovenskej sporiteľne, a. s. na spolufinancovanie projektov financovaných z európskych a štátnych fondov na rekonštrukciu kultúrnych a školských zariadení, ciest a mostov **v objeme 16 000 000,00 €**.

Zastupiteľstvo PSK dňa 10. marca 2025 na svojom mimoriadnom zasadnutí prijalo návrh na Optimalizáciu siete stredných škôl PSK v rokoch 2026 – 2027.

Zhodnotenie makroekonomických prognóz na roky 2024-2028, ktoré vydal Inštitútu finančnej politiky MF SR:

Slovenská ekonomika, podporená najmä domácim dopytom, vzrastie v roku 2024 o 2,3 %. Reálne príjmy obyvateľov po odznení cenového šoku výrazne stúpnu, čo sa prejaví v spotrebe domácností. Investičná aktivita sa presunie do súkromného sektora, ale celková tvorba kapitálu bude stagnovať kvôli pomalšiemu rozbehu čerpania nových fondov EÚ. V roku 2025 HDP vzrastie o 2,2 %, hlavne vďaka injekcii zo zdrojov Plánu obnovy. Pracovné miesta pribudnú pozvoľne a nezamestnanosť dosiahne historicky nízke hodnoty. Zrýchlenie inflácie stlmí spotrebu domácností, ale zotavovanie ekonomiky eurozóny potiahne export. Ekonomický rast bude vrcholiť v roku 2026 na 2,4 % vďaka pokračujúcemu čerpaniu z Plánu obnovy. Prognózu môžu nadol vychýliť riziká oneskoreného a neúplného dokončenia projektov z Plánu obnovy a možného zvoľnenia svetového obchodu pre nástup protekcionizmu v globálnej ekonomike. HDP Slovenska stúpne v roku 2024 o 2,3 %, keď ekonomiku podporí najmä domáci dopyt. Po odznení cenového šoku, reálne príjmy obyvateľov v tomto roku posilnili. Dôsledkom je razantné zvýšenie spotreby domácností, ktorá v minulom roku klesla. Investičná aktivita sa po dočerpaní EÚ fondov presunula z verejného sektora do súkromného. Celková tvorba kapitálu však bude stagnovať, keďže čerpanie zdrojov bude v novom programovom období len pozvoľné. Zahraničný dopyt bude zaošávať, v eurozóne sa nedarí priemyslu a dopyt z Číny je oslabený. Trh práce bude stabilný, no tvorba pracovných miest bude stagnovať. Hoci dopyt po práci zostane vysoký, ponuka práce klesne hlavne pre vyššie počty odchodov do predčasného dôchodku. V roku 2025 sa HDP zvýši o 2,2 %, keď ho potiahnu zdroje z Plánu obnovy. Tvorba investícií zrýchli až na dvojciferné úrovne nielen pre Plán obnovy, ale aj pre dovoz vojenskej techniky. Investičnú aktivitu tiež podporí znižovanie úrokových sadzieb, čo sa pretaví do rastu zamestnanosti. Pracovných miest tak mierne pribudne a miera nezamestnanosti bude historicky najnižšia. Nepriaznivý demografický vývoj však bude tlmiť ponuku práce a potenciál ekonomiky sa bude opierať o kapitálové zdroje. Spotreba domácností zvoľní dynamiku pod tlakom vyššej inflácie. Spotrebiteľské ceny potiahne rast cien energií a vyššia daň z pridanej hodnoty v rámci plánovanej konsolidácie. Export sa začne spolu s dopytom v eurozóne zotavovať, no celková bilancia obchodu bude tlmená navýšeným dovozom investičných tovarov. V roku 2026 bude pokračovať čerpanie zdrojov Plánu obnovy a ekonomický rast bude vrcholiť na úrovni 2,4 %. Ekonomika eurozóny sa rozbehne a príspevok zahraničného obchodu do slovenskej ekonomiky tak bude po dvoch rokoch poklesov opäť pozitívny. V roku 2027 sa čerpanie prostriedkov z Plánu obnovy ukončí, čo spôsobí spomalenie rastu HDP na približne 1 %. Na druhej strane však štart výroby v automobilke Volvo poskytne ekonomike nový impulz. V roku 2028 ekonomický rast zrýchli nad 2 %, keď sa tvorba investícií stabilizuje. Na celom horizonte prognózy predpokladáme mierne podchladenú 24 ekonomiku z dôvodu plánovanej konsolidácie verejných financií s cieľom stabilizovať dlh. Súčasný domáci aj zahraničný ekonomický vývoj sa vyznačuje vysokou neistotou a prevahou negatívnych rizík nad

pozitívnymi. Na domácom trhu môže nižšie čerpanie Plánu obnovy stlačiť nadol očakávanú zamestnanosť a investície. Zahraniczne konflikty môžu skomplikovať výhľad zahraničného dopytu, najmä obmedzením medzinárodných obchodných trás či zvýšením globálnych cien komodít. Riziko zväčšovania obchodných bariér EÚ s Čínou sa môže po voľbách v USA ešte zintenzívniť a ohroziť oživenie globálneho obchodu a slovenského exportu. Zamestnanosť v roku 2024 klesne o 0,1 %, čo zodpovedá približne 3 tisícom pracovných miest. Negatívny vývoj odráža poklesy v prvom polroku, ku ktorým výrazne prispeli zvýšené odchody do predčasného starobného dôchodku. Ďalšiu vlnu zvýšených odchodov očakávame ešte aj na prelome tohto a budúceho roka. Pracovných miest dlhodobu ubúda v priemysle a nízko-kvalifikovaných službách. Najrýchlejšie porastie zamestnanosť vo verejnom sektore a stavebníctve, ktoré nadviaže na predchádzajúci úspešný rok aj napriek medziročnému spomaleniu čerpania zdrojov z EÚ fondov. Aj napriek dočasnému výpadku staršej pracovnej sily miera participácie stúpa. Pribúdajú aj pracujúci cudzinci, ktorých počet sa v lete vyšplhal k úrovni 110 tisíc. Miera nezamestnanosti klesne v tomto toku na 5,4 %, čo je najmenej za 30 rokov. V roku 2025 zamestnanosť stúpne o 0,4 %. Počet predčasných dôchodkov mierne klesne a množstvo práce posilní čerpanie z prostriedkov Plánu obnovy ako aj oživenie ekonomickej aktivity v zahraničí. Na druhej strane zamestnanosť vo verejnom sektore sa vplyvom šetriacich opatrení zníži o 1 %. V nasledujúcich rokoch sa budú navzájom kompenzovať vplyvy viacerých faktorov. Prorastovo bude pôsobiť kulminácia využitia zdrojov z Plánu obnovy a príchod nových investícií (Volvo Car Slovakia, s.r.o. a Gotion, oficiálne GIB EnergyX Slovakia s.r.o.), z výkonu budú naopak uberať fiškálne opatrenia zamerané na konsolidáciu verejných financií. Klesajúcu ponuku práce z domácich zdrojov kvôli demografii preváži množstvo pracovníkov prichádzajúcich zo zahraničia. Miera nezamestnanosti klesne na konci prognózovaného horizontu k 5 %. Reálna mzda vzrastie v roku 2024 o 4 %, čo predstavuje najvyššie tempo za posledné štyri roky. Nominálne zvýšenie miezd medziročne mierne spomalí spolu so slabším rastom produktivity, inflácie a aj spätnou indexáciou. Najviac si polepšia zamestnanci vo verejnom sektore, kde platy stúpnu o viac ako 8 %. Verejný sektor tak tento rok opäť prebehne súkromný sektor v tempe zvyšovania platov. V nasledujúcich rokoch bude na mzdy pôsobiť protichodne pretrvávajúci rekordný nedostatok pracovnej sily a úsporné opatrenia vlády. V roku 2025 prudká inflácia zníži reálny nárast miezd na 0,5 %. V ďalších rokoch sa však dynamika reálnych miezd opäť dostane nad 2 %. Inflácia v závere roka mierne zrýchli. Ceny energií sú medziročne stabilné vďaka dotáciám, ceny tovarov sa zvýšia len mierne. Ceny služieb si však udržiavajú vysokú dynamiku zvyšovania a opäť zrýchli aj rast cien potravín. V závere roka inflácia vystúpi nad 3 % a za celý rok ceny priemerne vzrastú o 2,8 %. Zvyšovanie cien v roku 2025 dosiahne 5,4 %. Infláciu ovplyvní zvýšenie sadzby DPH a nárast cien energií. Vyššia DPH pridá 1,5 p.b. k zvýšeniu cenovej hladiny a ďalší 1 p.b. pridajú regulované ceny energií. Kým ceny elektriny pre domácnosti sa podľa vyhlášky URSO v strednodobom horizonte nezmenia, v prípade plynu predpokladáme návrat na trhovú cenu. Spolu s vyššou DPH to predstavuje približne 30 % zvýšenie oproti súčasnej dotovanej úrovni. Pri cene tepla očakávame pozvoľné zvyšovanie s rozložením do viacerých rokov. Vývoj na trhoch s futuritami naznačuje pokles cien energetických komodít v nasledujúcich rokoch. Na strednodobom horizonte preto môžeme očakávať pokles ceny plynu, čo bude tlmiť infláciu. Po odznení inflačných šokov a vyprchaní bázičného efektu predpokladáme, že sa ceny potravín a obchodovateľných tovarov vrátia k priemerným tempám zvyšovania, 25 ktoré sme mohli pozorovať v rokoch 2017 až 2020. Rýchlejšie sa zvýšia ceny služieb, no celkový rast cenovej hladiny na strednodobom horizonte bude tlmený konsolidáciou.

Rozpočet PSK na roky 2025 – 2027:

Rozpočet PSK na roky 2025-2027 je vypracovaný tak, aby bol zabezpečený výkon samosprávnych kompetencií samosprávneho kraja, plnenie základných povinností spojených so samostatným hospodárením a nakladaním s majetkom samosprávneho kraja a vlastnými príjmami v súlade s platným legislatívnym rámcom. Rozpočet obsahuje dotácie zo štátneho rozpočtu na prenesený výkon kompetencií v oblasti vzdelávania ako aj predpokladané finančné prostriedky na implementáciu projektov financovaných z rozpočtov EÚ a z rozpočtov iných krajín EÚ vrátane kofinancovania zo zdrojov PSK zabezpečených čerpaním úveru zo Slovenskej sporiteľne. Súčasťou návrhu rozpočtu sú vlastné finančné prostriedky samosprávneho kraja, ktorými sa zabezpečuje financovanie originálnych kompetencií v zmysle platnej legislatívy.

Prešovský samosprávny kraj dňa 9. decembra 2024 na svojom zasadnutí schválil Uznesením č. 558/2024 rozpočet na rok 2025 v nasledovnom členení:

Príjmy celkom (vrátane finančných operácií príjmových)	309 280 000 €
Výdavky celkom (vrátane finančných operácií výdavkových)	309 280 000 €
v tom:	

1. Bežný rozpočet 14 083 535€

Bežné príjmy	294 180 000 €
Bežné výdavky	280 096 465 €

2. Kapitálový rozpočet - 24 200 000 €

Kapitálové príjmy	100 000 €
Kapitálové výdavky	24 300 000 €

3. Finančné operácie príjmové 15 000 000 €

Finančné operácie výdavkové 4 883 535 €	
Príjmy celkom (bez finančných operácií príjmových)	294 280 000 €
Výdavky celkom (bez finančných operácií výdavkových)	304 396 465 €
Zmenu stavu záväzkov a pohľadávok	- 1 458 000 €

Rozpočty vyšších územných celkov, miest a obcí sú súčasťou rozpočtu verejnej správy. Výsledky hospodárenia regionálnej a komunálnej samosprávy sú súčasťou výsledkov rozpočtového hospodárenia Slovenskej republiky. Rozpočet PSK je základným nástrojom finančného hospodárenia, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií v príslušnom rozpočtovom roku a výhľadovo aj na obdobie ďalších dvoch rokov. Rozpočet PSK pre rok 2024 bol primerane vypracovaný v intenciách návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026. Rozpočet výdavkov bol určený na zabezpečenie výkonu samosprávnych funkcií v súlade s platnou legislatívou, plnenie základných povinností spojených so samostatným hospodárením a nakladaním s majetkom samosprávneho kraja, vlastnými príjmami, dotáciami z fondov EÚ, aby bol zabezpečený výkon a financovanie prenesených a originálnych kompetencií v zmysle platnej legislatívy.

Výkon samosprávnych funkcií kraja a originálnych kompetencií, pod ktoré spadá hlavne sociálne zabezpečenie, kultúra, školské zariadenia, zdravotná starostlivosť a oblasť dopravy, boli financované z vlastných príjmov PSK, t. j. z daňových a nedaňových príjmov. Prenesený

výkon štátnej správy v oblasti stredoškolského vzdelávania bol financovaný zo ŠR formou účelovej dotácie. Prenesený výkon štátnej správy v oblasti zdravotníctva a dopravy nebol zo ŠR financovaný.

Hospodárenie Prešovského samosprávneho kraja aj v roku 2024 aj naďalej ovplyvnili hore uvedené makroekonomické prognózy. Napriek všetkým vyššie spomenutým aspektom Prešovský samosprávny kraj pokračoval v podpore rozvoja regiónov a aj vďaka kumulovaným prostriedkom na rezervnom fonde, čerpaniu úveru z EIB, Unicredit bank, úver SIH, úver z VÚB.

Vedenie účtovnej jednotky v súčasnosti nie je schopné spoľahlivo odhadnúť celkový dopad negatívneho ekonomického vývoja na jej finančnú situáciu a schopnosť plynulého pokračovania v činnosti, nepredpokladá však významné ohrozenie schopnosti nepretržitého pokračovania v činnosti v blízkej budúcnosti. Jedným z hlavných rizík je možné zvýšenie zadlženosti účtovnej jednotky.

Spracovala: Mgr. Jana Fričová

Čl. VI

Prílohy

- Tabuľka č. 1 – Údaje o konsolidovanom celku
- Tabuľka č. 2 – Neobežný majetok
- Tabuľka č. 3 – Majetkové podiely (podielové cenné papiere a podiely v dcérskej účtovnej jednotke a v spoločnosti s podstatným vplyvom)
- Tabuľka č. 7 – Vývoj opravnej položky k zásobám
- Tabuľka č. 8 – Vývoj opravnej položky k pohľadávkam
- Tabuľka č. 9 – Pohľadávky podľa doby splatnosti
- Tabuľka č. 10 – časové rozlíšenie na strane aktív – Náklady budúcich období
- Tabuľka č. 11 – Časové rozlíšenie na strane aktív – Príjmy budúcich období
- Tabuľka č. 12 – Vlastné imanie
- Tabuľka č. 13 – Rezervy zákonné
- Tabuľka č. 14 – Rezervy ostatné
- Tabuľka č. 15 – Záväzky podľa doby splatnosti
- Tabuľka č. 16 – Bankové úvery
- Tabuľka č. 17 – Časové rozlíšenie na strane pasív – Výdavky budúcich období
- Tabuľka č. 18 – Časové rozlíšenie na strane pasív – Výnosy budúcich období
- Tabuľka č. 19 – Náklady na služby
- Tabuľka č. 20 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť
- Tabuľka č. 21 – Ostatné finančné náklady
- Tabuľka č. 22 – Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti
- Tabuľka č. 23 – Informácie o iných aktívach a iných pasívach
- Tabuľka č. 24 – Zoznam nehnuteľných kultúrnych pamiatok spravovaných účtovnou jednotkou